

Sorenskriver Henrik Bertelsen Thaulows 2den Hustru.
 Af Postexpeditør **Olaus Schmidt.**

I den trykte Litteratur foreligger, som bekendt, to Arbeider om den norske Thaulow-Slegt: Brigade-Intendant F. O. Juell: Den Thaulowske Families Slægtregister i de sidste 200 Aar, Moss 1876, samt Professor L. M. B. Aubert: En gammel Juristslægt, Særaftryk af Norsk Retstidende for 1891. I begge disse Arbeider anføres det om Slegts første Mand i Norge, Sorenskriver på Moss Henrik Bertelsen Thaulow, at han var gift med Anne Lund (ell. Lunde)¹⁾ fra Trondhjem, uden at dog nogen af de to Forfattere kommer ind paa eller synes at kjende til, hvorvidt Sorenskriver Thaulow har været gift flere end denne ene Gang. Støttet til en nylig foretagen Undersøgelse i Trondhjems ældste Skifteprotokoller, tror jeg imidlertid at turde fastslå, at han har været gift iethvertfald én Gang til; indtil yderligere Oplysninger foreligger, kan man vel, hvad jeg i nærværende Overskrift har gjort, benævne hende Thaulows 2den Hustru. Den Skifteforretning, som ligger til Hjemmel for denne min Påstand, har følgende Indledning: »Anno 1720 d. 24. May møtte vi effterskrefne Jens Hammer, kongl. Mayts. Byfoged udi Trundhiem, og Jens Hveding, Kongelig Mayts. Raadstueskrifver sammesteds, paa egne og Hr. Raadmand Knud Bruns veigne, som i dag var upasselig, udi Sal. Holger Bierches, forrige Hospitals Forstander her i Staden, hans föreboende gaard, hvilken Samling Procurator Hr. Peter Thams af os var begierende på Salig Holger Bierches börns veigne, for at forrette Skiftehold efter Salig Gidschen Hans Larsens, som for et par aar siden skall være död, hvis arfr var effterskrefne dend Salig qvindes Döttre og döttre börn, nemlig velædle Hr. Commerce Raad Froms Frue Kieriste, Fogden Jens Mogensens Kiereste²⁾, Salig Sorenskrifer Taulos Enke Sydenfields, og Sal. Holger Bierckes børn med hans første Salig Kieriste afgangne Elisabeth

¹⁾ Hvem denne Thaulows 1ste Hustru har været har det, såvidt vides, ikke lykkedes at påvise. Hendes Navn anføres i Juell's Slægtregister med Anne Lunde, medens det i Auberts skrives Anne Lund. Da Navnet Lunde ikke kan sees at forekomme i den ældre trönderske Genealogi, er antagelig den af Aubert anførte Form L u n d den rigtige, så meget mere som der af dette Navn forekommer flere Slægter i Trondhjem på det Tidspunkt som her kan være Tale om.

²⁾ Helene (el. Helle) Hansdtr. blev 1ste Gang viet i Trondhjems Domkirke 1. Sept. 1693 med Christen Olufsen Wind, 2den Gang viet ssteds 28. Jan. 1702 med Foged Jens Mogensen og ligeledes ssteds 3die Gang 6. Sept. 1718 med Commerceraad Ulrik Fredrik From.

Hansdatter¹⁾ og Sr. Willum Henrichsens afdøde Kieriste Margrete Hansdaatters²⁾ efterlatte børn«.

At der kan være nogen anden Sorenskriver Thaulow, som i 1720 har en efterladt Enke »Syndenfields« end den norske Slegts Stamfader Henrik Bertelsen Thaulow, tør vel ansees udelukket. Imidlertid er denne Enke ikke Anne Lund, men Maren Hansdatter (Hammer), som man derfor med Rette kan opføre som Thaulows 2den Hustru. — Den Skifteforretning, hvis Indledning her er gjengivet, blev foretaget efter Gidschen Arensdatter, Enke efter den i 1692 afdøde Tolder, Veier og Maaler i Trondhjem Hans Lauritzen (Hammer); under 20. December 1692 blev der iflg. Domkirkens Regnskab betalt for hans Begravelse »for jord og klokker, begravet i Kirken« 20 Rdlr.. Enken, Gidschen Arensdatter³⁾, er formentlig blevet siddende i uskiftet Bo og er en Tid efter tilflyttet sin i Trondhjem boende Svigersøn, den i Skiftet nævnte Kjøbmand og Hospitalsforstander Holger Birch (ell. Bierch), i hvis Hus hun døde 1718. Datoen kan ikke påvises, men under 29. August dette Aar sees Holger Birch at have betalt til Vor Frue Kirke i Trondhjem 5 Rdlr. »for begge Klokker at ringe over Sal. Gidschen Hans Larsens«. Da Svigersønnen, Holger Birch, døde det følgende Aar, 1719, og ingen af Gidschen Sal. Hans Lauritzens Børn har været nærværende i Trondhjem, er det hendes Børnebørn (c: Holger Birchs Børn af 1ste Ægteskab), der, som det fremgår af den ovenfor citerede Indledning, fremmer Skifteforretningen. — Udenom den her omhandlede Skifteforretning, som jo forøvrigt giver kun liden Oplysning, har jeg ikke stødt på Maren Hansdatter, Sorenskriver Thaulows 2den Hustru, i noget af de opbevarede Kildeskrifter for Trondhjem fra det Tidsrum, hun tilhører. Det må dog tilføies, at Jordbunden for Undersøgelsen videre herom er meget karrig, idet så væsentlige Kildeskrifter som f. Eks. Kirkebøgerne ikke findes opbevaret for denne Tid.

¹⁾ Elisabeth Hansdtr. døde i Trondhjem 5. Oktbr. 1714. Hun var 9. Maj 1696 blevet viet i Thjems. Domkirke til Holger Birch, som efter hendes Død ægtet Anna Marie Collin, f. i Trondhjem ca. 1697, død s.steds 7. Sept. 1731 og Datter af Bergassessor Jens Hansen Collin og Karen Olsdtr. Tønder.

²⁾ Margrete Hansdtr. havde først været gift med Nils Pedersen Stören, som døde i Trondhjem 1691 og efter hvis Død hun 8. Sept. 1694 blev viet i Domkirken til Willum Henrichsen, † 29. Sept. 1738, Stamfader for en Slægt Willumsen.

³⁾ I Trondhjems Pantebog for 1695 tilskjæder »Søren Søerensen Bay Raadstuh og Byeskrifver udj Nachskouf samt Tingskrifuer ved Nørreherritz ting udj Laalland, ærbaahre Erdyderige og gud Elskende Matrone Gedschen Arensdatter, Høyagtbahre Mandz afgangne Sal: Hans Lauridzens welfornemme Borgerske i Trundhiem, dend pladz som nu Welbr. Matrone nu till en hauge indrettet hafuer der i Trundhiem beliggende«. Datum Nachschow d. 26. Martz Anno 1695.